

Latua!

Kylmän pakkasyön jäljiltä, metsää peittää paksu valkoinen kerros kuuraa. Öinen tiheä sumu on jäähmettynyt jäätyneisiin oksistoihin kuin parhaimmissa joulukorttimaisemissa. Keväinen päivä valkenee kirkkaaksi auringonpaisteeksi. Sitkeät talvien selviytyjät; Talitiaiset, aloittelevat lisääntyneen auringonvalon innostamina, keväisiä laulusessioitaan. Puhelinpylvään metallihattu toimii kekseliään tikan soittokellona, tämän julistaessa keväisiä tuntojaan. On siis kevät, maaliskuu jo maatakin pitäisi näyttää, sitkeästi vain talven ote pitää.

Sitkeässä oli myös menestys talven hiihtolajien päätapahtumassa Suomalaisilla urheilijoilla. Yksi ainoa mitali, sekin jossain kälyisessä sprinttilajissa, jolla ei pitäisi olla asiaa perinteikkään hiihtourheilun mestaruuskilpailuihin. Mäkihyppääjäkään; nuo trikoopukuiset pelottomat kotkatkaan, eivät tällä kertaa useimmiten edes selviytyneet varsinaiseen kilpailuunkaan saakka, vaan karsiutuivat jo alkuvaiheessa. Takavuosina naureskeltiin ja myötähävetiitiin Englantilaiselle mäkihyppysankarille. Tänä päivänä mäkihyppymaottelu Britannian kanssa saattaisi päättyä odottamattomaan lopputulokseen; Tally-ho, chaps!

Hiihtourheilun tulevaisuus on totta kai junioreissa. Paikallisissa koululaiskisoissa sai menneellä viikolla todistaa sisukkaita suorituksia, ja palavaa innokkuuttakin lajia kohtaan, vaikkakin osallistuminen kilpailuihin on osa koulun opetussuunnitelmaa, ja näin ollen pakollista. Omat kouluaikaiset suoritukset samoilta laduilta muistuvat mieleen liki verenmaku suussa pakertamiseksi jyrkkiä harjun rinteitä ylös, ja hallitsemattomiksi syöksyiksi toista rinnettä alas, päättyen hyvin usein hankien syvyyksiin. Ladutkin tuolloin olivat vain edellisenä päivänä maastoon hiihdettyjä. Ylämäkien tamppaukseen käytettiin paljon aikaa ja vaivaa. Jyrkkien laskujen ladut jäivät sitten vähemmälle huomiolle.

Hiihtoharrastusta helpotti kun kylälle saatiin vajaan kilometrin pituinen valaistu latu ja kuntoilurata 70-luvun loppupuolella. Pahaa verta kylällä herätti se, että latuvalaistus kuulemma paloi yötä päivää, ja samaan aikaan kylänraitti pysyi pimeänä. Katuvalot kylälle sitten kuitenkin saatiin runsasta vuosikymmentä myöhemmin, ja kai siellä valaistulla ladulla jonkinlainen ajastinkin loppujen lopuksi oli.

Koulumatkani talven hangilla kuljin usein hiihtäen. Vaikka taival olikin pimeinä talviaamuina raskaan lainen, ei muistiin tule pahemmin pelänneensä, vaikka tuohon aikaan susiakin oli liikkeessä maakunnissa. Runsaan puolen kilometrin etäisyydellä kotitalostani olikin susi käynyt lampaiden kimppuun, tosin useita vuosia ennen syntymääni.

Nykyään käydään kiivasta keskustelua ihmisasutuksen tuntumalla liikkuvista häirikkösusista. Susille luontaisena elinalueena olevia laajoja erämaita ei nykyajan talousmetsistä löydy, joten yhteentörmäyksiltä modernin yhteiskunnan kanssa ei voi välttyä. Parasta olisi jos koko susikanta vain katoaisi Suomen metsistä. Lajina se kyllä säilyisi, onhan yksin Venäjällä n.30 tuhannen yksilön populaatio. Suomen sudet tuskin ovat perimältään niin merkittävän ainutlaatuisia lajin säilymisen kannalta.

Satunnaisia vaeltavia susiakin suurempi peto rajoittaa nykyään metsissä liikkumista. Kooltaan ei ole tuo elukka senttiä pidempi, mutta tavoiltaan sitäkin kiusallisempi, nimittäin hirvikärpänen. Se jos mikä pitäisi hävittää maan päältä.

Yksin hiihtäjä
*Ne nousevat lapsuusmuistot nuo,
ne aukee maailmat armaat,
näen silmät mä äitini lempeän taas,
ja taattoni hapsset harmaat.
Se vast´ oli mies!
Se taruja ties,
kun joutui ilta ja leimusi lies.*

Eino Leino

RAUNO NIIRANEN
rauno.niiranen@suomi24.fi